

faar mere end dette, og han saa desforuden skal bebyrdes med Halvdelen af Omkostningerne, tror jeg dog, at dette er at drive Sagen for vidt. Jeg ser mig derfor ikke i Stand til at stemme for disse Ændringsforslag. Naar jeg dog ikke vil tilraade at stemme derimod, er det, fordi jeg ikke tror, at jeg kan faa et Flertal med til at stemme Ændringsforslagene ned. Jeg henstiller imidlertid til det ærede Udvalg, om det ikke, navnlig af Hensyn til dets Medlemmers Stilling ved Sagens første Behandling, kunde vende lidt igen. Da de nu have gjort en lille Vending fra første Behandling, kunde de saa ikke, naar Forslaget nu gaar fra anden Behandling til Udvalget, igen gøre en lille Vending, gaa tilbage til Lovforslagets Hovedtanke i § 4, følge den højtærede Indenrigsminister og sige: Der skal gives fuld Erstatning, thi det er en klar og retfærdig Bestemmelse. Jeg vil henstille til Udvalget at tage de Betragtninger, jeg nu har fremsat, under velvillig Overvejelse og se at komme til det Resultat, at det forandrer sin Stilling inden tredje Behandling. En af Grundpillerne for en god Samfundsordning er Ejendomsrettens Ukrænkelighed, og naar man i disse Forhold gaar Ejendomsretten for nær, vil man altid møde mig som Modstander. Jeg vil søge at gøre min Modstand gældende over for disse Forhold, saa vidt jeg formaar, thi man løber en meget stor Fare ved at gøre utilbørlige Indgreb i Ejendomsretten. Det synes mig, at man ved Afslutning af Kompromiser er ved at gøre og Tid efter anden gør Indgreb i Ejendomsretten, hvorved man er paa Vej til at forlade Grundsætningerne i Grundlovens § 82, og det vil jeg dog tilraade, at man er noget varsom med.

Bojsen: Naar man, som det ærede Medlem, der nu talte, stiller sig paa det Standpunkt, at Grundlovens § 82 skal gøres anvendelig i disse Forhold uden Hensyn til de paa de paagældende Ejendomme hvilende Servitutter, kan jeg ganske give ham Ret i, at det ærede Udvalg i saa Fald ikke har opfyldt de Fordringer, som Grundloven stiller. Det er jo indlysende, at naar Grundloven kræver fuld Erstatning, er det ikke overensstemmende dermed at nøjes med, hvad man her under mange Hensyn vil anse for at være en passende Erstatning. Altsaa, hvis man gaar ud fra dette Synspunkt, have de Indvendinger, som det ærede Medlem nu fremsatte, deres fulde Vægt, men da jeg ikke er enig med det ærede Medlem i hans Udgangspunkt,

kan jeg heller ikke følge ham i hans Bebrejdelser mod Udvalget. Jeg maa tværtimod forme mine Indvendinger mod det foreliggende Forslag fra det modsatte Synspunkt. Jeg vil da straks sige til den ærede Ordfører, at naar han nys udtalte sin Forundring over, at Jurister havde kunnet forsvare den nuværende Ordning, saa antager jeg, han sigtede til det ærede Medlem for Stevns (Sv. Høgsbro), men jeg vil i dette Tilfælde stille mig ved disse Juristers Side og altsaa ikke fra et juridisk Synspunkt, men fra et Lægmandssynspunkt og fortrinsvis fra et kommunalt Synspunkt hævde Berettigelsen af den Ordning, der nu er gældende. Naturligvis er det, naar der foreligger en enstemmig Indstilling fra Udvalget i den Retning, som Betænkningen gaar ud paa, for saa vidt frugtesløst at gøre sig nogen som helst Forhaabning om at fremkalde nogen Ændring deri, og jeg vil da ogsaa for øvrigt erkende, at Udvalgets Indstilling i Forhold til det foreliggende Lovforslag er en Forbedring. Jeg vil ikke gøre den højtærede Indenrigsminister særlig ansvarlig for Lovforslagets Indhold ved dets Fremkomst, thi den højtærede Minister har i saa Henseende en gyldig Grund at staa paa, idet der i Fjor er vedtaget en Dagsorden her i Tinget, der opfordrer Ministeren til at fremlægge et Forslag, baseret paa de Grundsætninger, som et privat, da indbragt Forslag indeholdt. Den blev imidlertid, skal jeg i Parentes bemærke, vedtaget af et meget lidet fuldtalligt Folkeeting, nemlig vedtaget med 58 Stemmer, altsaa med et Antal saa knebt som muligt, for at en Beslutning kunde vedtages her i Tinget, og for øvrigt uden nogen videre vidtløftig foregaaende Forhandling. Og jeg skal erindre om, at Ordføreren for denne Dagsorden motiverede Indstillingen saaledes, at man krævede en Erstatning for de paagældende Vejmaterialer, saaledes som Grundloven hjemler. Altsaa: Fortolkningen af, i hvilket Omfang dette Grundlovens Krav til Erstatning paa dette Punkt skulde kunne gøres anvendeligt, stod jo hen uden nærmere Forklaring. Jeg skal dog villig indrømme den højtærede Minister, at de fleste af de Udtalelser, der faldt i Tinget i Fjor, gik i Retning af det, den ærede Minister har udført i sit Lovforslag. Det er ogsaa meget naturligt og rigtigt, at denne Sag har været gjort til Genstand for en Forespørgsel hos de overordnede Kommunalraad, og vi høre jo ogsaa, at Flertallet af Amtsraadene have udtalt sig derfor. Jeg maa kun indskyde, at dersom et lignende Spørgsmaal var rettet til Sogneraadene,